

Tusken Murns en Moddergat

natoertynge út 'e provinsje

provinsje fryslân
provincie fryslân

Dit is echt nieuw!

Voor het eerst in de geschiedenis gaat er in Twirre een vaste rubriek verschijnen die verzorgd wordt door de provinciale Natuurmonitoring. En dit nummer heeft de primeur. Velen van u zullen weten dat de Natuurmonitoring op de provincie in maart 2003 is gestart met Meinte Engelmoer, Roland Jalving, Niels Schotsman en Simone Vos. Inmiddels zijn we anderhalf jaar verder en zijn er ook andere gezichten tijdelijk geweest of nu verschenen. Zo heeft Jair Euvermans als stagiair van de Hanzehogeschool de behoeftes voor een provinciaal website-onderdeel gericht op natuur voor ons in beeld gebracht. Stagiaire Marja Slotboom van het Van Hall Instituut is bij ons neergestreken om te werken aan de opkomst en de verspreiding van de Kerkuil in onze provincie (onder begeleiding van Johan de Jong). Ook zijn we tijdelijk versterkt met de komst van Michiel Versluijs. Michiel richt zich op de verwerking van de binnenlandse steltloperstellingen, die we in de afgelopen winter hebben uitgevoerd.

Onze taak in het kort: We moeten zorgen een beeld te scheppen over de natuurontwikkelingen in de provincie Fryslân zowel in de ruimte als in de tijd. Daarbij draait het feitelijk om twee vragen: 'Waar zitten belangrijke natuurwaarden?' en 'Hoe veranderen die waarden in de loop van de tijd?' Er zijn vele wegen om die taak uit te voeren. Welke weg we ook kiezen, het moet er eentje zijn waarbij veel wordt samengewerkt met zowel professionals als vrijwilligers, met natuurbeheerders en waterschappers, met natuurspecialisten en jagers. We gaan er hier verder niet al te uitgebreid op in, maar laten een paar voorbeelden spreken.

BINNENLANDSE STELTLOPERS IN 2003/04

Er zijn drie tellingen uitgevoerd door een samenwerkingsverband van SOVON-Fryslân, FFF, Wadvogelwerkgroep FFF, provincie Fryslân en Altenburg & Wymenga. Die tellingen waren vorig najaar in oktober en november (vooral Goudplevier, Kievit en Wulp) en dit jaar in april (vooral Kempphaan). De oktober telling paste naadloos in de internationale telling van Goudplevieren in Noordwest-Europa en de april telling in de

internationale kemphanentelling. De resultaten waren erg spannend omdat de verspreidingspatronen heel anders waren dan verwacht werd op grond van tellingen in de zeventiger, tachtiger en negentiger jaren. In onderstaand overzicht staan de voorlopige totalen, want nog niet alle telresultaten zijn binnen.

Tabel 1. Voorlopige aantallen steltlopers in het Friese binnenland in het najaar van 2003 (in april 2004 is de Kievit niet geteld en zijn de gegevens van de Watersnip nog onbekend).

Vogelsoort	Friese naam	oktober 2003	november 2003	april 2004
Kievit	Lijp	73.410	88.400	-
Goudplevier	Wilster	58.380	91.260	14.349
Regenwulp	Wetterwylp	0	0	566
Wulp	Wylp	13.190	16.580	2.579
Watersnip	Waarlamke	390	140	?
Kemphaan	Hoants	730	220	22.504

LIBELLENMONITORING EN VOORAL GROENE GLAZENMAKERS

Het groene glazenmakerproject is eind juni in hotel Goerres te Akkrum van start gegaan als samenwerkingsverband tussen It Fryske Gea, de provincie, de FFF-Libellenwerkgroep 'De Hynstebiter', De Vlinderstichting, Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten. De Groene glazenmaker (*Aeshna viridis*, Fr.: Griene Glêzebiter) komt voor bij wateren met Krabbenscheer (*Stratiotes aloides*; Fr.: Ielstikel). Beide soorten zijn de laatste decennia sterk in aantal achteruitgegaan. Met dit project proberen we de verblijfplaatsen van beide soorten in Fryslân in kaart te brengen. Verder willen we graag weten hoe die populaties er voor staan en hoe hun leefomstandigheden te verbeteren zijn. Elders in het land is al veel ervaring opgedaan met beide soorten en met de aanpak, waarmee

erg goede resultaten zijn geboekt. In Fryslân is E. Peter de Boer projectleider. Mocht u belangstelling hebben voor dit project en Krabbenscheer en/of Groene glazenmakers bij u in de buurt hebben, neem dan contact op met Peter (zie achter in deze Twirre). Heeft u waarnemingen, geef deze dan door via Internet op www.fryslan.nl/natuur. Het Groene-glazenmaker-project gaat enige jaren duren en is voor ons de opstap om aan het verspreidingsonderzoek en de monitoring van libellen van onze provincie een extra impuls te geven. Meer weten? Bel of mail Meinte (tel.: 058-2925976, e-mail: m.engelmoer@fryslan.nl), Roland (tel.: 058-2925990, e-mail: r.jalving@fryslan.nl) of Simone (tel.: 058-2925957, e-mail: s.vos@fryslan.nl).